

UPA 2022/37

3/5-2022

Anna Wangenheim

**Matumuuna siunnersuutigaara Naalakkersuisut peqquneqassasut Danskit Naalakkersuisuinut
saaffiginnequllugit Kangaatsiami piaartumik politeqarfekalernissaanik noqqaassuteqaqqullugit.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Hans Aronen, Inuit Ataqatigiit)

(Siullermeerneqarnera)

Inuit Ataqatigiinnut ilaasortaq, Hans Aronen siunnersummut inuiaqatigiit politiiniit saqqumilaarneq kiffartuunneqartarneranullu, pingaarutilimmut siunnersuuteqarneranut demokraatinuit qujavugut.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuutaai paasilluarlutigit taamatullu Naalakkersuisut nikinnginneranni suliniuteqarsimanerat maanna nanginneqartussatut Inatsisartunut suliassanngortinneqarneranut soorunami apeqqutinik pinngorartitsivoq.

Sapaatip akunnera siuliani maani inersuarmi oqaluuserisatsinnut queleuttaat allat pineranni kommunefogedinut attuumassuteqartut kalluallatsiarpagut. Tassanilu Naalakkersuisup oqariartutigivaa aaqqiissutaasinnaasunut ujartuinialluni. Taamaattumik tamanna neriualluarfigaarpot, tassami nuna tamakkerlugu kommunefogdenik sulisussarsiortarneq unammillernartuummat, oqartussaaffiullu justitministeriaqarfimmittup akisussaaffimminik naammassinnissinnaanera killeqarnarsorinartarmat. Taava queleuttaq tikitassarput unaasoq, Kangaatsiami politeeqarfimmik pilersitsinissaq politiitut ilinniarsimasumik ataatsimik, allaffissortumik ataatsimik, biilnik snescooterinillu pisariaqartitsisoqassasoq oqariartutigineqarpoq. Kangaatsiap inuttussusaa eqqarsaatigalugu apeqqutigineqarluarsinnaavoq sooruna Qasigiannguit, Ittoqqortoormiit Qeqertarsuarlu assigalugit politeeqarfifiunnginnera. Taamatullu illoqarfittut mikinerusunut qiviassagutta takusinnaavagut nassuerutigillugulu Paamiut, Narsaq, Nanortalik, Upernivik il.il. nunatta avataaniit tikisitaanerusunik politeeqarfifit sulisoqarput, sulilu avataaniit tikisitanik suliartortussanik pissarsiortoqartuarluni, sulisunik attassisinnaanginnerup kingunerisaanik. Saniatigut ukiorpassuarni politiini sulisuuusimasut politiitut suliunnaarsimapput, ilaatigut suliffimmi atukkatigut artorsarsimanermi kingunerisaanik. Taava Kangaatsiaq politiimik ilinniarsimasumik sulisoqalissagaluaruni taava sulisutut atugassarititaasut minnerpaamik apeqqusertariaqarput, ilami sumiiffiini amerlasuuni politeeqarfiusuni politiit kisimiillutik sulisarnissaat qimakkiaartuarneqarmat, tamannalu sulisorisanik illersuinerterik tunngaveqarpoq. Taassumap saniatigut apeqqutigineqartariaqarpoq sulisussarsiornikkut unammillernartutigut suli annertunerusumik politeeqarfifup sulisussarsiornissaminut sulisunillu attassinissaminut ajornartorsiuteqalernerunissaanut ilimanaateqarsinnaammat. Taamaattumik piivusorsiortumik aaqqiissuteqassaguni ilaatigut kommunefogde-nut aaqqiissutissat tикиннеqarsinnaapput.

Pinerluuteqartarneq eqqarsaatigissagaanni, apeqqutaasorinanngilaq pinerluuteqartartut ikinnerunerat akissuteqaatini tunngavilersuutigineqarnera, ilami pinaveersaartsineq aningaasanik naleqarmat minnerunngitsumillu politiiniit illoqarfimm/nunaqarfimm saqqumilaarneq imminermini aamma toqqisisimanartumik pinaveersaartitseqataasinjaasumillu kinguneqarsinnaammat. Siunnersuut

itigartivinnagu apeqqutit soqutiginaateqarsinnaasut pinerullugit ataatsimiitaliamut ingerlateqqinnissaa innersuussutigaarput, tassanilu qaquinneqartariaqarput qulaani taakkartukkanni siunissami politiinik sulisussarsiornermi unammillernareeqisut qanoq suli unammillernartutut inissisiinnaanera. Ukiumut politiitut ilinniarsimallutik naammassisartut pisariaqartinneqartunut sanilliutissagaanni tamanna suli naammangilaq. Kommunefogdenillu pisariaqartitsineq ujartorneqartariaqarpoq, qulaajaaffigineqarlunilu atukkatigut suut pitsangorsaataasariaqarnersut massakkut siunissamilu nuna tamakkerlugu pisariaqartitsinerput ersarissarnegartariaqassalluni. Taamaaliornikkut politiinik avataanit tikisitanik annikillisaasinnaaneq tikinnejqarsinnaanera siunertaraluguttaaq innuttaasut nunat immikkoortuani politeeqarfeqarnikkut suleqataasinnaanerat peqataatinneqarnerunissaat ujartortariaqavissutut isumaqarfigigatsigit, malitsianillu oqimaaqqatigiinnerusumik naapertuuttumillu aaqqiissuteqarluta. Tamattami siunertaq tamanna pingaaruteqaqisoq, anguniagarisariaqarparput. Naalakkersuisut apererusunnarput naqissusersinnaaneraat eqqortuunersoq politeeqarfeqarnermi nunatsinni qimanneqarsimanersoq politiimik ataatsimik inuttaqartitsineq, sulisut atukkatigut ilaatigut illersorninarlugin aaliangiisimanerme. Taamaasimassappat siunnersuutimi tikinnejqartut sulisoqarniarnerup qanoq aaqqinnejqarsinnaanera sunnernejqartussaammat, taamaalilluni ersarissumik paasisariaqarparput isummerfissaq qanorpiaq imaqarnersoq.

Taamatut oqaaseqarluta ataatsimiitaliaq sulilluarnissaannik kissaapparput, neriuullatalu Naalakkersuisoq qanimut suleqatigilluarlugu qulaajagassat pisariaqartut, aaliangiinissarput sioqqullugu, Inatsisartunut saqqummiunneqarumaartut.